

**Список використаних джерел:**

1. План масової роботи відділу документів з мистецтва на 2012 рік Херсонської ОУНБ ім. О. Гончара [Текст] /відповід. Т. Л. Краснолуцка. – Херсон : ОУНБ, 2011. – 7 с.
2. План масової роботи регіонального інформаційного центру на 2012 рік Херсонської ОУНБ ім. О. Гончара [Текст] /відповід. М. С. Кошелюк. – Херсон, 2011. – 5 с.
3. Руденко, Л. В. Встречи в библиотечных катакомбах. Современный формат [Текст] : стаття /Л. В. Руденко. – Библиотечное дело. – 2015. – № 10. – С. 34-35.

**Руденко О.П.**, студентка  
Миколаївського міжрегіонального  
інституту розвитку людини ВНЗ  
«Університет «Україна», м. Миколаїв

**РОЗВИТОК РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ МИКОЛАЇВСЬКОЇ  
ОБЛАСТІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Наявність широкого спектра ресурсних, екологічних, історико-культурних, соціальних, економічних і політичних факторів, які мають чітко виражену регіональну специфіку формують перспективи відпочинкової галузі. А особливості сучасної ситуації полягають у тому, що формування високорозвиненої національної індустрії рекреації і туризму та її інтеграція до європейського та світового ринку рекреаційно-туристичних послуг пов'язана з необхідністю вирішення соціально-економічних проблем у період трансформації суспільно-економічних відносин.

Основні фактори, що впливають на розвиток туризму, поділяються на статистичні (природно-географічні, культурно-історичні) і динамічні (демографічні, соціально-економічні, матеріально-технічні, політичні).

Крім того, фактори, що безпосередньо впливають на рекреаційно-туристичну сферу, поділяються на екстенсивні (ріст численності працівників, збільшення матеріальних ресурсів, будівництво нових об'єктів туризму), інтенсивні (підвищення кваліфікації персоналу, технічне вдосконалення матеріальної бази) та стримуючі (негативні) кризи (мілітаризація економіки, ріст зовнішньої заборгованості, політична нестабільність, ріст цін, страйки,

криміногенне становище, неблагополуччя довкілля, банкрутство туристських фірм). [3]

Усі негативні фактори значно впливають на розвиток туризму та формують у ньому кризові явища, які виникають головним чином у внутрішньому туризмі, у той час як туризм виїзний продовжує розвиватися. В умовах порушення балансу між цими видами туризму із країни вивозяться кошти, які могли б інвестуватися у розбудову матеріально-технічної бази внутрішнього туризму.

У таких обставинах виникає загроза соціально-економічній ефективності рекреаційно-туристичної сфери, тобто отримання економічного ефекту (виграшу) від організації туризму у масштабах регіону чи держави в цілому; туристичного обслуговування регіону; виробничо-обслуговуючого процесу туристської фірми.

Соціально-економічна ефективність рекреаційно-туристичної сфери є складовою загальної ефективності суспільної праці і відбивається певними критеріями і показниками. Проблему виокремлення народногосподарського критерію ефективності туризму слід розглядати у трьох аспектах: на рівні суспільства (народного господарства в цілому), галузі, окремої туристичного підприємства.

Соціально-економічний ефект від розвитку туризму в регіоні виявляється перш за все у створенні додаткових робочих місць у туристичній індустрії, підвищенні зайнятості населення, у стимулюванні розвитку слабких в економічному відношенні регіонів.

Сьогодні рекреація і туризм розглядаються як національне явище сфери реалізації прав і потреб людини в системі її життєзабезпечення, як сфера технології реалізації потреб і попиту в ринкових умовах, як специфічний сектор національної економіки і як невід'ємна складова соціально-економічної політики держави й регіонів.

Саме з таких позицій визначається розвиток цього сектора національної економіки в Законах України «Про туризм» і «Про курорти». Саме з таких позицій у 2010 році губернатором Миколаївської області було поставлено завдання: «Місту-курорту Коблеве бути». Але потрібно розуміти, що будь який проектне набуде реальної дії до тих пір поки теоретичні програми і плани не отримають державницької підтримки і не залучать капітал [5].

Важливо і те, щоб окремі бізнесові проекти лягали на вже науково вивірені та бізнесово-скоординовані комплексні проекти формування багатофункціональних туристичних комплексів з чіткими характеристиками параметрів рекреації і туризму в загальній стратегії регіонального розвитку.

Для прискорення цього процесу фахівці-практики і науковці мають поставити перед собою як глобальне завдання формування ємкісного ключового туристичного інтересу через детальне вивчення, створення і функціонування нині існуючих природно-рекреаційних і історико-культурних об'єктів. Саме таким об'єктом є Тилігульський лиман – один з найцікавіших, найпривабливіших і найбільш перспективних, в умовах створення курорту Коблеве. [4]

Інтерес до вивчення феномену території Тилігульського лиману з'явився досить давно. Перші вивчення території лиману були проведені ще у 17 столітті, а більш ґрунтовні дослідження запасів природно лікувальних ресурсів було проведено у 1979 році. За результатами цих досліджень, лікувальні грязі Тилігульського лиману на ділянці детальних робіт займають площу в 23,25 км<sup>2</sup> і мають середню потужність 0,48 метра. Балансові запаси їх підраховані в кількості 11,276 млн. м<sup>3</sup>. Вони повністю могли б забезпечити потреби в грязях бальнеологічну лікарню, яка будується на майбутньому курорті «Коблеве», так як вивчене родовище є найбільшим не тільки в Україні, але й в СРСР»[6].

Після проведеної розвідки грязевого родовища Тилігульського лиману (його бальнеологічна оцінка і підрахунок запасів лікувальних грязей) інших досліджень, нажаль, проведено не було. Збираючи по крихтам матеріал про об'єкт нашого дослідження ми прийшли до висновку про актуалізацію історичного надбання та необхідність сучасних наукових розробок доцільності використання природних копалин для формування оздоровчої і лікувальної послуг для нашого міста-курорту Коблеве. [2]

Ми вважаємо, що реалізація даного проекту має вирішити такі соціальні проблеми рекреаційного комплексу, як мала ефективність використання наявних природних ресурсів, низька зайнятість населення в курортному бізнесі, мала кількість робочих місць, нерівномірне розподілення та розміщення відпочиваючих, забруднення морської води та засмічення прибережної смуги, потенційно мала кількість надходжень коштів до бюджетів усіх рівнів. Головним очікуваним результатом проекту стане поліпшення соціально-економічної ситуації на Чорноморському узбережжі Миколаївщини, що дійсно сприятиме перетворенню туристично-рекреаційного комплексу області у пріоритетну галузь.

### **Список використаних джерел:**

1. Бабов К. Д. Довідка щодо наявності природних лікувальних ресурсів на території Коблевської селищної ради Березанського району Миколаївської області / К. Д. Бабов // Лист від 11.02.11 № 113. – Одеса, 2011. – 2–4 с.
2. Чичкалюк Т.О. Проблеми розвитку туризму як соціально спрямованої складової національної економіки /Т.О.Чичкалюк // Наукові праці – Соціологія, т. 156. – Видання ЧДУ ім. П.Могили. – С. 92-95.
3. Чичкалюк Т.О. Інноваційно-інвестиційне моделювання рекреаційної галузі українського степового Причорномор'я на прикладі Очаківського рекреаційно-туристичного регіону / Т.О. Чичкалюк // Матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми і перспективи інноваційного розвитку економіки» симпозиуму «Регіональний інноваційний розвиток: політика, управління, законодавство» – Алушта. – 2010. – 13-18 вересня. – С. 386–392.
4. Чичкалюк Т.О. Історія вивчення Тилігульського лиману як потужного об'єкту туризму українського Причорномор'я / Т.О.Чичкалюк // Південний архів: Збірник наукових праць. Історичні науки. – Випуск 22. – Херсон: Видавництво ХДУ. – 2006. – С. 320–325.
5. Чичкалюк Т.О. Розвиток туристичної галузі Приморського регіону України в новітній період / Т.О. Чичкалюк // Науково-методичний, інформаційно-освітній журнал «Вересень». – 2006. – № 3-4 (36-37) – С. 113–119.
6. Швец Г. И. Выдающиеся гидрологические открытия на юго-западе СССР / Г. И. Швец. – Л. : Гидрометеорологическое изд., 1972. – 243 с.

**Салига Н.М.** Магістр,